

ΚΥΡΙΑΚΗ Γ' ΛΟΥΚΑ

(Ανάσταση του υιού της χήρας στη Ναϊν)

19/10/2025

Προς το τέλος της δεκαετίας του 1950, στην Γαλία, διεξαγόταν ένα συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος. Οι ομιλητές αναφέρθηκαν στα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κόσμος και έδιναν τις τέλειες όπως πίστευαν απαντήσεις, σύμφωνα πάντα με την ιδεολογία τους. Ξαφνικά όμως ένας από τους συνέδρους, ο Μαλρό, έθεσε μια ερώτηση, Σύντροφοι, με τον θάνατο τι θα γίνει; Επικράτησε απόλυτη σιωπή. Απάντηση δεν υπήρξε.

Αλήθεια αδελφοί μου, εμείς έχουμε απαντήσει ποτέ στο ερώτημα αυτό; Αναρωτηθήκαμε ποτέ για το μυστήριο του θανάτου; Διότι είναι μυστήριο και μάλιστα μεγάλο. Βασανίζει τους ανθρώπους όλων των εποχών και όλων των κοινωνικών στρωμάτων. Πλούσιοι και φτωχοί πεθαίνουν, στο ίδιο χρώμα μπαίνουν, λέει το γνωστό μας δημοτικό τραγούδι.

Πολλοί συνάνθρωποί μας, δυστυχώς και βαπτισμένοι χριστιανοί, έχουν αποδεχθεί ότι ο θάνατος είναι η πλήρης εξαφάνιση του ανθρώπου. Μετά τον θάνατο το μηδέν, η ανυπαρξία. Αλλά επειδή αυτό δεν μπορούν να το αποδεχθούν πλήρως, βλέπετε ότι η σφραγίδα της αθανασίας είναι βαθιά τυπωμένη μέσα μας, προσπαθούν να επιτύχουν μια μορφή αθανασίας, εξασφαλίζοντας την υστεροφημία τους. Έντονη κοινωνική παρουσία, πλούτος, δύναμη, επιρροή, συνεισφορά στον πολιτισμό και άλλα όμοια. Υπάρχει όμως και μια άλλη μερίδα ανθρώπων οι οποίοιως αντίδοτο στο θάνατο, επιλέγουν την “καλή ζωή”. Και πάλι εδώ το δημοτικό τραγούδι που προανέφερα, έρχεται να περιγράψει και τις δύο κατηγορίες, «πλούσιοι και φτωχοί πεθαίνουν, μόνον οι αναμνήσεις μένουν» και προτρέπει, η δεύτερη κατηγορία ανθρώπων, «φάτε, πιέστε και γλεντάτε όλοι βρε παιδιά, όποιος πάει στον άλλο κόσμο, πίσω δεν γυρνά». Είναι όμως έτσι τα πράγματα; Μήπως σκεφτόμαστε λάθος; Μήπως ο θάνατος είναι ο μεγαλύτερος ευεργέτης του ανθρώπου, και όχι φόβητρο, πόνος, απελπισία; Είναι σωστές αυτές οι στάσεις ζωής των ανθρώπων του κόσμου;

Ασφαλώς όχι. Η αγία μας Εκκλησία, το Σώμα του ζώντος Χριστού, μας δίνει την αληθινή ερμηνεία και κατανόηση του “όντως φοβερότατου” μυστηρίου του θανάτου. Αυτήν που ο σαρκωθείς Λόγος του Θεού, ο Θεάνθρωπος Κύριός μας, μας αποκάλυψε.

Στην επί γης παρουσία Του ο Χριστός μας βρέθηκε πολλές φορές αντιμέτωπος με τον θάνατο. Όπως στη σημερινή ευαγγελική περικοπή που συνάντησε την νεκροπομπή του μονακριβου παιδιού μιας χήρας γυναίκας. Όπως όταν τον οδήγησαν στο σπίτι του άρχοντα της συναγωγής, όπου βρισκόταν νεκρό κορίτσι του. Όπως στην περίπτωση

του φίλου Του Λαζάρου. Και στις τρεις αυτές περιπτώσεις ανέστησε τους νεκρούς δίνοντας έτσι το μήνυμα ότι ο θάνατος είναι κάτι ξένο προς τον άνθρωπο και ότι Αυτός ως πηγή της ζωής και Θεός των πάντων θα τον καταργήσει. Πράγματι, όταν ήρθε η ώρα που Αυτός ως Κύριος των όλων επέλεξε, ανέβηκε πάνω στον Σταυρό. Εκεί με τον εκούσιο θάνατό Του, τον οποίο ο Ίδιος κάλεσε, αφού ο θάνατος δεν έχει καμιά εξουσία πάνω Του, διότι είναι ο μόνος αναμάρτητος, δεν έδωσε απλώς ένα μήνυμα, όπως με τις προηγούμενες αναστάσεις, αλλά έκανε κάτι ασυγκρίτως ανώτερο: πεθαίνοντας κατήργησε τον θάνατο. Πέθανε, τάφηκε και την τρίτη ημέρα από την ταφή Του αναστήθηκε, αναδεικνυόμενος έτσι νικητής του θανάτου, απαλλάσσοντας πια τον άνθρωπο από την αγωνία και τον φόβο που είχε επιβάλλει. *«Χριστός Ανέστη εκ νεκρών, θανάτω θάνατον πατήσας και τοις εν τοις μνήμασι ζωήν χαρισάμενος»*, ψάλλουμε όλοι οι γνήσιοι μαθητές Του, μεγάλη τη φωνή, εξ όλης της ψυχής και εξ όλης της διανοίας και εξ όλης της καρδιάς μας.

Ας μιλήσουμε τώρα λίγο περισσότερο για το μυστήριο του θανάτου, στηριγμένοι πάντα στη διδασκαλία της Εκκλησίας μας.

Το πρώτο που πρέπει να επισημάνουμε είναι ότι ο θάνατος δεν είναι δημιούργημα του Θεού. Ο Θεός *«θάνατον ουκ εποίησεν, ουδέ τέρπεται επ' απωλεία ζώντων»*. Ο θάνατος, η φθορά γενικότερα, εισήλθαν στον κόσμο μετά την παρακοή των πρωτοπλάστων και εξαιτίας αυτής. Η παρακοή άνοιξε την πόρτα στην αμαρτία, η οποία εισόρμησε βίαια στον κόσμο, εισάγοντας έναν νέο τρόπο ζωής. Ο νέος αυτός τρόπος στηριζόταν στην αυτοθέωση του ανθρώπου, στην άρνηση του Θεού και στην αποκοπή από Αυτόν. Όμως ο Θεός είναι η ζωή και η πηγή της ζωής. Είναι Αυτός ο οποίος δίνει *«πάσι ζωήν και πνοήν και τα πάντα»*. Η αποκοπή λοιπόν από τον Θεό, φέρει αναγκαστικά και στέρηση της ζωής. Ο άνθρωπος, όλη η κτίση, βυθίζονται στη φθορά, στον θάνατο, όπως ακριβώς συμβαίνει με το φυτό που παύει να ποτίζεται. Ξεραίνεται, πεθαίνει. Να λοιπόν τι είναι ο θάνατος. Η απομάκρυνση του ανθρώπου από το ζωοποιό Πνεύμα του Θεού. Η διακοπή της κοινωνίας, της σχέσης, μαζί Του, η άρνηση της αγάπης Του. Και ζωή είναι ακριβώς το αντίθετο. Είναι η σχέση και η κοινωνία μαζί Του

Παραθέτουμε εδώ τα λόγια ενός πολύ καλού ιεροκήρυκα, τα οποία θα μας δώσουν ελπίδα και θα κάνουν να σταθούμε άφοβα απέναντι στον θάνατο. Λέει λοιπόν: *«Ο Χριστός είναι ο Κύριος τῆς ζωῆς καὶ τοῦ θανάτου. Ἡ παρουσία Του γεμίζει τὰ πάντα καὶ διαλύει τὸν φόβο τοῦ θανάτου. Τὰ βιολογικὰ φαινόμενα μεταμορφώνονται μέσα στὸ φῶς τῆς Ἀνάστασης Του, γι' αὐτὸ καὶ ζωὴ γιὰ τὸν πιστὸ δὲν εἶναι ἀπλὰ ἡ φυσικὴ ἐπιβίωση οὔτε θάνατος ἡ τελευταία πράξη τῆς καὶ ὁ τερματισμὸς τῆς. Εἶναι τὸ πέρασμα στὴν πραγματικότητα τῆς αἰωνιότητος, στὴν ὁλοκλήρωση τῆς ζωῆς. Τὸ θαῦμα τῆς ζωῆς εἶναι δῶρο τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἐκμηδενίζεται. Ὁ βιολογικὸς θάνατος παρουσιάζεται ὡς ἀναγκαῖο κακό, συνέπεια τῆς πτώσης*

μας. Γι' αὐτὸ μπροστὰ στὴν τραγωδία του θλιβόμαστε καὶ κλαῖμε (ἄλλωστε, ἄς μὴν ξεχνᾶμε ὅτι ὁ Χριστὸς δάκρυσε στὸν τάφο τοῦ Λαζάρου). Ἀλλὰ ἡ λύπη μας γιὰ τὸν χωρισμὸ δὲν εἶναι πένθος ἄλυτο, ἀπόγνωση καὶ ἀπελπισία. Ἡ λύπη μας ἔχει τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν προσμονὴ τῆς ἀνάστασης. Ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ κόσμος εἶναι δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ καὶ δὲν ἔγιναν, γιὰ νὰ πεθάνουν καὶ νὰ σβήσουν, ἀλλὰ γιὰ νὰ ζήσουν. Αὐτὴ ἡ ἀλήθεια μᾶς λέει ὅτι, ὅταν πεθαίνει ὁ ἄνθρωπος, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ χάνεται ἡ ὑπαρξὴ του, δὲν μπορεῖ νὰ ἐκμηδενίζεται ἡ ζωὴ, ἀπλῶς ἀναστέλλεται προσωρινά, “κοιμᾶται”, γιὰ νὰ ξυπνήσει μεταμορφωμένη καὶ νὰ ἀναστηθεῖ “ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ” στὴν αἰωνιότητα τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. “Μὴ κλαῖε”. ὁ λόγος τοῦ Χριστοῦ, ἀλλὰ καὶ ἡ συνέχειά του, τὸ κήρυγμα τῆς Ἐκκλησίας, δὲν εἶναι μίᾳ ἀκόμη κοσμοθεωρία καὶ φιλοσοφία ἀνάμεσα στίς τόσες πολλὲς γιὰ τὸν θάνατο. Δὲν εἶναι μιὰ φθινὴ παρηγοριά, γιὰ νὰ ξεγελάσει τὴν τραγικὴ μοίρα τῆς ἀνθρώπινης φύσης μὲ τὸ ψέμα της, ἀλλὰ εἶναι ζωὴ καὶ ἀλήθεια ποὺ σώζει».

Βλέπουμε καθαρά, ἀδελφοί μου, πόσο διαφέρουν ἡ διδασκαλία τῆς Ἐκκλησίας γιὰ τὸν θάνατο, ἀπὸ τα πιστεύματα τῶν ἐκκοσμικευμένων ἀνθρώπων. Ἀλλὰ κάτι τέτοιο εἶναι ἀναμενόμενο, ἀφοῦ οἱ ἄνθρωποι τοῦ κόσμου εἶναι «οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα» κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο. Ἐμεῖς ὅμως ἔχουμε ἐλπίδα, ζώσα καὶ βεβαία, τὸν Ἰησοῦ Χριστό, τὸν Νικητὴ τοῦ θανάτου καὶ προσβλέποντες πρὸς Αὐτὸν προσδοκοῦμε ἀνάσταση νεκρῶν καὶ ζωῆν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. Ἀμήν.

π. Δημήτριος Καπρινιώτης
εφημέριος Ἱεροῦ Ναοῦ Ἀγίου Σεραφεῖμ
καὶ Ἀγίων Δώδεκα Ἀποστόλων